

శంకరామ

పిల్లల మనోహర క్రిక

6
300

భారతదాం

శత్రుమూల

భారతదాం, ది యేం 1947
 లోని మొదటి భాగం
 లోని మొదటి భాగం.

చిత్రం, 1947-1948

• Director: RAMAKRISHNA • Story: Subbaram • Singer: BHADRABALI • Music: SUBBARAMAN
 Director: M. Ramakrishna

BHARANI PICTURES, T. Nagar, MADRAS,

శ్రీ సంతానం సహజమైవకోటిక

జాతీయ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించుటకు
 జాతీయ ఉపకరణ వ్యాపారమును
 ప్రోత్సహించుటకు
 మదరాసు

సలహాలి

తెలుగు వాచపత్రిక

ఆంధ్రదేశానికి సంబంధించిన ఎక్కువగా క్షణమే వారం వారం ప్రకటించి రచ్చాగా ఆంధ్రదేశానికి విద్యార్థులకి ఆశయంకోసం సలహాలి పత్రికను ప్రకటింపబడింది. వేరేవేరీ వార్తలను మాకు అందించి ఆంధ్రదేశానికి మా ఉద్యమానికి సహకారం ఇవ్వండి మా ప్రార్థన.

అధికారులు:
 17. అచార్యులు దిరి - శి. కె. పులకా

WE WANT STAR OF INDIA PENCILS!

For Work On The 1st

AVAILABLE FROM ALL DEALERS

MADRAS PENCIL FACTORY - MADRAS

మదరాస్ పెన్సిల్ ఫ్యాక్టరీ :: మదరాస్

చదువు కోండి

అక్షరములు	 0	గుర్తింపు పాటలు	 34
కాకమ్మక్క కథ	 7	వచ్చితే నవరత్నములు	 37
విఘ్నేశ్వర ప్రార్థన	 11	తెలలివీ లండ్రోతు	 42
వందమామ అత్తవత్తు	 12	మరణం ప్రసాదం	 45
అందరినీ ఒకటే	 15	జుర్రు తమి	 49
కొద్దిదివక కథ	 19	తెనాలి రాజులుగం	 40
జాతీయ కళాక	 24	కోపాలం	 52
నమ్మకాల కథ	 27	వీలువెట్టి కథ	 54
వర్ణనలు	 30	బాంబు త్రాగడం	 57

ఇంకా, ఇంకా, ఎన్నో!

సాలు చందా
5-0-0

చందమామ

విద్యాల మాసపత్రిక

విడి ప్రతి
0-6-0

చందమామలో వర్ణన వ్రాయడం, కవిత వ్రాయడం ప్రోత్సహించబడుతుంది. ఇందుకు అనుకూలంగా రెండవ క్రమంలో 100-100 పేజీలలో వ్రాయండి. ప్రతి చందమామలో ఒకటి తప్పకుండా అమ్మకం జరుగుతుంది. అమ్మకం అయితే దానిని అమ్మకం చేయండి. అమ్మకం అయితే దానిని అమ్మకం చేయండి. అమ్మకం అయితే దానిని అమ్మకం చేయండి.

ఆఫీసు :

87, ఆదారవృద్ధి వీధి : మద్రాసు 1

సంపాదకులు: భక్తవాణి

సంపుట 1

5 సెప్టెంబరు 1947

సంచిక 3

తెలుగు బిడ్డలారా!

మొన్న అగస్టు పదిహేను తారీఖున మీరు అంతా కలిసి స్వాతంత్ర్యోద్యమం చేసుకున్నారు. ఆడుకున్నారు. పాడుకున్నారు. ఆనందంతో, ఉత్సాహంతో చాలింది అంటూ వున్నట్లుగా ఉండేలా చేశారు.

అయితే అట్లా అట్లా, కోరట్లా, మీరు వానినక్కడనుంచే ఏమిటో, దానినక్కడనుంచే ఏమిటో, ఏమీ తెలివి ఉండదు. మీ అమ్మయి, మీ నాన్నయి, మీ తాతయి, మీ అక్కయి, మీ అమ్మయి, మీ అన్నయి ఎంతోమంది ఎన్నో కష్టాలుగలిగి, దాదలకు వోళ్ళి, వెళ్ళుతున్న, ప్రాణాల అర్పించి ఈ స్వాతంత్ర్యాన్ని మీకుగాను సంపాదించి తెచ్చారు. ఇక దీన్ని కాపాడుకునే దారం మీమీద ఉంది. కాంట్ల ప్రణాళి రేవంకొండ ప్రాణం కృషి ప్రాయంగా అర్పించబడిన ప్రతిభ వూనారి.

సావనా! ఈ తెలుగుగడ్డ మీది. ఇదివరకు దీన్ని ఎవరలో పరరాజులు ఆక్రమించారు. ఇక ముందు ఆలా ఆరగకుండా ఈ తెలుగుగడ్డను రక్షించుకోండి. ఆనాడే మీరు విజయవంతంగా తెలుగుబిడ్డలయ్యారు.

చందమామ పత్రికా సంస్థ

ఒక్క మాట

[౬ మారేపి]

ఎందాక యిట్టే ఓ, చందమామయ్య
మమ్ము గుళ్ళాన్నెక్కి పారిపోతావు!
సీతోడ సన్నురా విచ్చినామంటి
అమ్మ నాకిచ్చినా అప్పచ్చులన్ని
దారిలత్తెముగ తెస్తాను నామెంటి.

కలువత్త నాకెన్నె కదలు చెప్పింది
కదలు చెప్పుకుంటు కదలిపోదాము.

మాఅన్నయిచ్చేడు మరబొమ్మలెన్నె
గిరగిరా తిరిగేటి కిలుగుళ్ళాన్ని
నాన్నగారిచ్చేరు మొన్న పండుగకు
ఈ బొమ్మలన్ని వీ కిచ్చివేస్తాను
సీతోడ సన్నురా విచ్చినామంటి

చరచరా పాయ్యావు చందమామయ్య
చెవివద్దా నేను చెప్పేటిమాట!

కాకమ్మక్క కథ

మనుషులకున్నట్లు కాకుండు అన్న
దింకలేదు. అవి ఏదోవిధంగా పొట్ట
నింపుకుంటాయి. ఈ వదార్లం అరుగు
తుండా, అరగదా అనే విచారంకూడా
వారి కుండదు. ఒకనారు పావమెళ్ల
దింకే గాజుపూసలపేరు తెగి గాజు
పూసలు కిందపడి దొర్లాయి. వక్కనే
ఉంది చూస్తున్న కాకమ్మక్క చలు
క్కున ఒకపూస అందుకుని ఎకంగా
వెళ్ళి మింగేసింది. ఆ తరువాత కాక
మ్మక్క అజీర్తితో చాలా బాధపడింది.
ఆ విధంగానే ఒక రోజు కారీబావ
నిల్లలాడుతుంటున్న గోరీ ఒకటి కాజేపీ
మింగాడు. వాతపైత్యంతో బాధపడ్డాడు.
అయితే కాకులు మందులూ మామలూ
అవనరం లేకుండానే ఇటువంటి రోగాలు
వోగొట్టుకుంటాయి.

మరొకరోజు కాకమ్మక్క వరస
మ్మక్కగారి చుట్టండోనుంది నిటికెను
ఎర్రకారం కాజేపీ తిన్నది. కాకమ్మక్క
కట్టు నోయా భగ్గున మండాం. "దీని
నోయవదా, దబ్బాంమీద వరిగా మూత
లైనా పిట్టకోదేం?" అని కాకమ్మక్క
వరసమ్మత్తని తిట్టుకుంది. కాని తిండి
విషయంతో ఇటువంటి తిప్పలు వారు
ంకు వరిపాడే.

కాకులు సమస్తమైన వస్తువులూ
తినటమే కాక, వాటిని అనేక రకాల
దొట్ల సంపాదించు కుంటాయి. ఆస్ప
త్రులూ, కసాయి దుకాణాలూ, మార్కె
ట్లూ, సత్రాలూ, వీధులూ, పెరళ్ళూ,
మద్యాన్నం వేకల రోజున సమయాల్లో
ఆపీనులూ, పాక్షరీయా-ఎక్కడ వదితే
అక్కడ, అవసందారం ఉన్నచోటనల్లా
కాకి తిండి సంపాదించుకుంటుంది.

అటవకు రైలు పట్టణలోనూ, రైలుపెట్టె
 లోనూ కూడా కాకులు తిండి సంపా
 దించుకో గలవు. విమానాల్లోనూ పట్టణ
 లోనూ కాకి గంపదేయో కాని మిగతా
 అన్నిచోట్లా విశేషంగా జరిగి పోతుంది.

వల్నంలో కుప్పమ్మ అనే ఆకా
 మనిషి ఉంది. ఆవిడ ప్రతిరోజూ
 మిట్టవడ్డాన్నుంవేగ పాక్షికవారికి
 తోజనాలు తెస్తుంది. కూలీల ఇళ్ళకు
 పోయి, వాళ్ల తోజనం మూటలమ్మి
 పోగు చేసుకుని, ఒక తట్టలో పెట్టు
 కుని, ఆ తట్ట నెత్తమీద బయ్యో
 రంగా విలపెట్టి పాక్షికీ ఎండలో
 పడి బయిల్లేరుకుంది.

మన కాకమ్మక్క కుప్పమ్మ
 నెరుగును. కుప్పమ్మ తట్టలో తిండి
 పదార్థాలుంటాయిని కాకమ్మక్క
 విరుగును. అందుచేత ఒక రోజు
 కాకమ్మక్క కుప్పమ్మ వెంట
 పడింది. మెర్రిగా తట్టమీద వారి
 అందులో ఏమీ ఉన్నాయో పరీక్ష
 చేసింది. ఒక గుడ్డు మూటలోనుంచి
 అప్పుడం ఒకటి తొంగిచూస్తున్నది.
 కాకమ్మక్క అప్పుడం ముక్క
 విరిచి చుచి చూసింది. ఇంతలో
 మరోమూటలో మాంసంగారె కని
 పించింది. అది చూడలో దాక్కుని
 బయటికి కొద్దిగా కనిపిస్తున్నది.

చుండేమాము! * * * * *

కాళ్లతిన్నిపట్టి ముక్కుతో గారెనుగట్టిగా
 వట్టుకుని ఒక్కసారి గుంజింది. ఇంతే
 ముందీ కుప్పమ్మ తట్ట కాస్తా దడబడా
 కిందపడింది. మూటలమ్మి లోడ్డుమీద
 చెల్లా తెదడుగా పడిపోయాయి.

కాకమ్మక్క దిమ్మవ ఎగిరి ఒక
 తెట్టుమీద కూర్చుంది. కుప్పమ్మ
 కాకమ్మక్కని తట్టా కావనాల్లాటా
 పెట్టపాగింది. "ఈ కాకి పడిపోవా,
 దీవికారం ఏట్లరీతి పెట్టా. దీన్ని ఉండే
 ఒకే కొట్టా." అని ఎత్తుకుంది
 కుప్పమ్మ. కాకపోయినా కుప్పమ్మ కేం
 పొయ్యోకాలం? తట్ట నెత్తిన అంత
 బొయ్యారంగా పెట్టుచి నడవకపోతే
 ఒక చేత్తో వట్టుకోవడాదేమీ? మర్య,
 పాపం, కాకమ్మక్కేం చేసింది? అన్నీ
 మూటలూ లోడ్డుమీద పడిపోతే కాక
 మ్మక్కకేం పొరిగింది?

అయితే ఈ విధంగా తట్ట తవటం
 కాకులకు పరిపాతీ. నైతి తిట్టెత్తిట్టు

* * * * * చుండేమాము!

గట్టిగా లాగితే గారెగారి పోతాయి. అందుచేత కాకులు
 తప్ప అది బయి లక్ష్యం చెయ్యవు. వాటివనదో అవి
 దికి వారు. అందు చూసుకుంటాయి. అంతే. కాకమ్మక్క
 కని కాకమ్మక్క గారె సంపాదించుకుంది. ఇక కుప్పమ్మ
 ఏమని ఏం లాశం:

కాకమ్మక్క మరోసారి ఇంతకన్నా భరతమాషా చేసింది. వీరివెంట ఒక కోమటి తినులం దారాలమ్మ కూ వస్తాడు. వాటిని తట్టలో పెట్టుకుని, తట్ట మీద తీగెలకడిక ఒకటి అద్దంపెట్టి, తట్ట నెత్తిన పెట్టుకుని, కర్ర ఒకటి దానిమీదిగా అడిస్తూ చిన్న పాట పాడుతూ వస్తాడు కోమటి.

“గారెలు, మసాలా వడలు, చక్కెలాల, వప్పువడలాయోయో!”

కోమటి యుక్తికలవాడు. కాకులను చేరినప్పుడు, తట్టమీద తీగెలకడిక కప్పాడు, చేతిలో కర్ర వట్టాడు. కావి కాకమ్మక్క ఇంతా యుక్తికంది, తన కోటి కాకిని కోమటి మీదకి వంసకం చేసింది. కాకమ్మక్క స్నేహితురాలు కోమటి వంకకిందిగా ఎగురుతూ పోయింది. దాన్ని వయపెట్టటానికి కోమటి కర్ర దించాడు, ఇంతలో కాకమ్మక్క కోమటి తట్టమీది తీగెలకడిక

ముక్కున కరుచుకుని పారిపోయింది. కోమటి తట్టను వక్కణింటి అరుగు మీద పెట్టి అక్కడ వరుకుని ఉన్న కాకను యాచ్యుండుమని కాకమ్మక్క వెంట పరిగెత్తాడు. కాకమ్మక్క దూరంగా వెళ్లి తీగెలకడిక పారేసి వచ్చిన అరుగుమీద తట్ట దగ్గరికి తిరిగి వచ్చింది. ఒక వస్యంవ లోంచేసింది. మసాలా వడలన్నీ దిండర వండర చేసింది. ఒక చక్కెలం వట్టుకుని విస్కరిమించింది.

కోమటి తిరిగివచ్చి తన తట్ట తాడు మూరై ఉండటం చూసి ముసలి కాక చేసిన వనేవనుకున్నాడు. కాకకూ కోమటికి మాటలు పెరిగి పోట్లాట కిందికి దిగింది. చుట్టువక్కం వాళ్లంతా పోగై పోట్లాట బాగా రెప్పిగొట్టారు. మనుషులు పోట్లాడుతుంటే కాకమ్మ పొమ్మేం పోయిందీ : మనుషులు పోట్లాడితే కాకికే లాభం.

విఘ్నేశ్వర ప్రార్థన

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్,
 ప్రసన్న పదనంధ్యాయే త్పూర్వవిష్ణౌవ శాంతయే.
 మముజన్మైకదంతకృ కపిలో గజకర్ణికా,
 లంబోదరశృచికలో చిమ్పరాజో వివాయకా,
 మామకేతు ర్ణవాధ్యక్షిః పాలచంద్రో గణానమా,
 ప్రకటుండ శూర్యకర్ణ హేరంబు స్కందపూర్వజా,
 హిదశైతాని నామాని యః పఠేచ్ఛ్యణుయాదపి,
 విద్యారంభే చివాచైచ ప్రవేశే సర్వమే తథా,
 సంక్రామే సర్వకార్యమ విష్ణుప్రసక్తే నశాయతే.

తుండము నేకదంతమును తోరపుబొజ్జయు వామహస్తముకా
 మెందుగ మ్రోయుగజ్జెలును మెల్లినమావుల మందహాసముకా
 కొండక గుజ్జారూపమున కొంఠవిద్యులశెల్ల బొజ్జయై
 యుండెడు పార్వతి తనయ ఓయి గణాధిప నీకు మ్రొక్కెదకా.

నా ఆత్మకథ

చందమామ

కడను కాళ్లు, ముంతకు చెవులు ఉంటే, చాకు అంటగడుతున్నవిందలు, వ్యక్తిటి పురాణాలకూడ నిజమే. నా మీద లేనిపోని అవనిందలు కొన్ని వేళాదు. అవి నిజమైవలెనే నేను చెప్పకుండా దాచాలి, అవి నిజంకావు. అందువల్ల ఆ అవనిందల్లో ఒకదాన్ని గూర్చి మీకు చెబుతాను.

ముఖ్యంగా వినాయకరవితతి కథ తినుకోండి. ఆనాడు వినాయకుణ్ణి పూజించకుండా నాముఖంపై దండలు వస్తాయట. వినాయకుని పూజిస్తే పూజించవలసిందే. దానికి ఎవరు కాదంటారు; కాని అతన్ని పూజించక పోవటానికీ, నాడు నన్ను చూస్తే విందలావటానికి సంబంధమేమిటి?

"కాదు సంబంధంఉంది. ఆనాడు వినాయకపూజ చేయకుండా నీముఖం చూకటంవల్లనే వింద వచ్చింది". అని

కొంతమంది బొలాణీకులు అంటారు. వారుచెప్పేకథకూడ నేనే చెప్పివేస్తాను. సత్రాణిత్తు మారుమిమెప్పించి కమంతకమణ్ణి బొందాడు. దాని కాంతి అంతా యిలా కాదు, రెండో సూర్యుడులాగా ఉంటుంది. అంతేకాదు, రోజుకు ఎనిమిది దారుపుంబుంగారంజిస్తుంది. కృష్ణుడు తన కొడుకేయిమ్మని సత్రాణిత్తును అడిగారు. అతడు వల్లకాదంటే వల్లకాదన్నాడు. కృష్ణుడు అడిగిన కొన్ని నాళ్లకు సత్రాణిత్తు తమ్ముడైన ప్రసేనుడు కమంతకమణ్ణి మెళ్లించేసుకొని వేటకు వెళ్లాడు.

అతనిలో ఒకపింహం ఆకస్మాత్తుగావచ్చి అతన్ని చంపి ఆమణిని నోట కరచుకొని వెళ్లబోతువుంది. ఇంకలో జాంబవంతుడు ఆ మణిని చూచి ఆకవల్లాడు. వెంటనే పింహాన్ని చంపి మణిని వట్టుకొనిపోయి గుహలో తన విద్వం ఉయ్యాలకొట్టి కట్టాడు.

ఈ సంగతి ఈవార్త మెల్లగా కృష్ణునికి చేరింది. ఈ అవనింద బోగొట్టు తెలియని సత్రాణిత్తును అతడు మణికోసం బయలుదేరాడు. అతనిలో కిత్తుకు అను ప్రసేనుని కమంకనిపించింది. అత్రక్కనే పింహంకారి నెత్తురు చాడలు కనిపించాయి. వాటినిబట్టి బోగొట్టోగా ఒక గుహ

మానంకరిగింది. "కృష్ణుడు మణి యిమ్మని అడిగాడు. అడిగి ఎన్నో రోజులు కాలేదు. తమ్ముడు కనిపించటం లేదు. మణి కనిపించటం లేదు. ఇది తప్పక కృష్ణుడి వనే కావాలి." అనుకొన్నాడు. అనుకొన్నవారుడియ బోవచ్చునా. నలుగురై దుగురు దగ్గర ఆ కార్త అనుమానం వెళ్లబెట్టాడు.

